

STUDIEGIDS

Beroepsopleiding
Geestelijk Begeleider

2021/2022

ACADEMIE
voor Geesteswetenschappen

STUDIEGIDS

Beroepsopleiding
Geestelijk Begeleider

2021/2022

Beste student(e),

Deze studiegids is je leidraad in het komende academiejaar. Hierin vind je alle relevante informatie over de Academie voor Geesteswetenschappen en je studie. Het onderwijs dat je bij ons volgt, leidt ontegenzegglijk tot nieuwe inzichten.

Je kunt de Academie voor Geesteswetenschappen beschouwen als een ontmoetingsplaats: studenten leren er samen, van de docenten, van de stof en van elkaar. Deze waardevolle interactie biedt je handvaten om je eigen persoonlijke en/of beroepsmatige ontwikkelingspad te (ver)volgen.

Je zult ontdekken dat de Academie veel meer biedt dan goed en boeiend onderwijs.
Wees welkom!

Ellen van Son - de Waard

Directeur Academie voor Geesteswetenschappen

**Klik hier voor het meest actuele
studierooster van 2020/2021**

Beroepsopleiding Geestelijk Begeleider

Jaren	1 en 2
Lesdag	Dinsdagavond (zie rooster)
Leslocaties	Gerrit Rietveld College Eykmanlaan 1200 3571 KH Utrecht (hier is tevens het Onderwijs- en Studentenbureau gehuisvest)
Lestijden	Van 18:30 tot 21:30 uur Gebouw open vanaf 17:30 uur

Vakanties

Herfstvakantie	19 -26 oktober 2022
Kerstvakantie	28 december 2021 – 4 januari 2022
Voorjaarsvakantie	22 februari - 1 maart 2022
Meivakantie	3 mei 2022
Zomervakantie	19 juli - 27 augustus 2022

Geestelijke begeleiding is nu harder nodig dan ooit.
Eenzaamheid is zowel voor jong als oud een grote nood.

Door snelle veranderingen kampen veel mensen met levens- en zingelevingsvraagstukken. Wie ben ik ten diepste, waar kom ik vandaan en waar ga ik heen? Wat vraagt het leven van mij? Zeker mensen die te maken krijgen met heftige gebeurtenissen die een keerpunt in hun leven kunnen zijn: ongeneeslijke ziekte, verlies, scheiding of beperkte tijd van leven. Als geestelijk begeleider kun je bijstaan door 'geestelijk' te luisteren en te verbinden. Door een andere laag aan te raken of door met je nabijheid een stukje ruimte of licht te creëren.

Er zijn talloze situaties, doelgroepen of momenten te bedenken waarbij geestelijke begeleiding wenselijk of noodzakelijk is. In Nederland is het beroep Geestelijk Begeleider (in tegenstelling tot Geestelijk Verzorger) relatief jong. Dat betekent dat we pioniers zijn in ons werkveld.

De erkenning door SKGV geeft ons vertrouwen dat we op

Van harte welkom bij de opleiding **GEESTELIJK BEGELEIDER**

De goede weg zijn, maar ook dat we nog veel kansen met elkaar kunnen oppakken. Hoe jij dit persoonlijk en beroepsmatig gaat vorm-
geven na je studie hangt ook af van je specifieke competenties en je authentieke persoonlijke bestemming in dit leven.

Als tutor bevraag, ondersteun en daag ik je graag uit in dit bewustzijnsproces zodat je jezelf, vanuit je eigen levenservaring en biografie, kunt ontwikkelen tot authentiek geestelijk begeleider.

Lydia Meiling

Tutor en docent Geestelijk Begeleider

Algemene informatie

De Academie voor Geesteswetenschappen

Als onderwijsinstelling biedt de Academie voor Geesteswetenschappen deeltijdonderwijs op (post)-hbo-niveau aan voor persoonlijke en professionele ontwikkeling voor volwassenen. Wij bewegen ons in de gebieden van zingeving, spiritualiteit en wetenschap die wij hebben vertaald in een drietal tweejarige basisopleidingen:

- Spiritualiteit & Zingeving
- Transpersoonlijk & Energetisch Werken
- Verlies-, Rouw- & Stervensbegeleiding

en de volgende tweejarige beroeps- of vrije opleidingen:

- Geestelijk Begeleider
- Vrije Studierichting
- Transpersoonlijk Counselor
- Energetisch Therapeut

Inschrijven

Je kunt je via onze website aanmelden voor een basisopleiding van je keuze. Na aanmelding kijken wij naar je eerder behaalde diploma's en motivatie. Voldoe je aan onze toelatingseisen (een eerder behaald hbo-diploma en een heldere motivatie), dan word je toegelaten tot de opleiding. Mocht je niet aan de toelatingseisen voldoen of heeft de tutor naar aanleiding van je aanmelding vragen, dan wordt er contact met je opgenomen voor een persoonlijke kennismaking. Verloopt dit positief, dan ontvang je een toelatingsopdracht waarin je kunt laten zien dat je over hbo denk- en schrijfniveau beschikt. Op basis daarvan kun je alsnog worden toegelaten.

Telkens schrijf je je in voor één studiejaar. Wil je rechtstreeks toegelaten worden tot een beroeps- of vrije opleiding óf heb je behoefte aan meer informatie voordat je je wilt inschrijven, neem dan contact met ons op voor een persoonlijk gesprek.

Studieopzet

Op de Academie volg je moduleprogramma's van steeds vier avonden of vijf zaterdagen met hoor- en werkcolleges over één onderwerp. Daarnaast wordt de nodige thuisstudie gevraagd.

De studiebelasting is 700 uur per jaar. Dat is gemiddeld 15 uur per week (inclusief het volgen van de colleges) bij 46 weken per jaar. Thuisstudie is een belangrijk onderdeel van het leerproces en ook nodig om de tentamens, vaak een take-home tentamen, te maken.

Begeleiding bij je studie

Opnieuw een studie oppakken naast een baan, vrijwilligerswerk en/of een gezin vraagt om een goede inpassing in een werkweek. Vanuit de Academie voor Geesteswetenschappen krijg je daarbij ondersteuning. Iedere basisopleiding heeft een eigen tutor, die een luisterend aanspreekpunt is voor studie gerelateerde vragen. Naast de inhoudelijke modules is er in basisopleidingen ruime aandacht voor studie- en leertrajectbegeleiding. De tutoren, in samenwerking met andere docenten, begeleiden je in het studeren en de persoonlijke en professionele ontwikkeling die daardoor ontstaat.

In de beroepsgerichte opleidingen wordt naast de inhoudelijke modules de benodigde tijd ingeruimd voor leertrajectbegeleiding, supervisie, intervisie, stage en stagebegeleiding. Een eindwerkstuk of scriptie vormt de afronding van je opleiding.

Tentamens

Alle modules worden afgesloten met een tentamen, meestal in de vorm van een take-home tentamen. In de regel krijg je zes weken de tijd om een tentamen te maken. De docent krijgt zes weken de tijd om tentamens na te kijken. Gestreefd wordt naar een nakijktijd van drie weken.

Tentamens zijn tien jaar geldig. Daarnaast maak je jaarlijks een portfolio als afronding van de studie- of leertrajectbegeleiding.

Een take-home tentamen is een persoonlijke verwerking van de lesstof. Tijdens dit gedeelte van het leerproces kan het behulpzaam zijn om met een medestudent van gedachten te wisselen over de inhoud van je take-home tentamen. Deze vorm van uitwisseling en samenwerking stimuleren we omdat dit het wederzijdse leren stimuleert. Vermeld altijd bronnen waaruit je citeert of kennis aanhaalt. Plagiaat bij het tentamen, het overnemen van teksten van anderen en die als eigen werk presenteren, heeft gevolgen.

Evaluatie

Je wordt regelmatig gevraagd een korte digitale evaluatie van een gevolgde module in te vullen. Voor ons zijn evaluaties een belangrijke bron van informatie om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en onze accreditaties te behouden of verwerven.

Vrijstelling van modules

In overleg met de tutor is vrijstelling voor een bepaalde module mogelijk mits deze vóór aanvang van de module wordt aangevraagd. De tutor overlegt de aangevraagde vrijstelling met de directeur. Vrijstelling leidt niet tot verlaging van het verschuldigde collegegeld. Wel heb je de mogelijkheid de vrijgekomen ruimte in te vullen met een andere module uit bijvoorbeeld een andere opleiding, mits deze voor derden toegankelijk is. Overleg hierover met je tutor en geef je vrijstelling en eventueel vervangende module door via osb@academiegeesteswetenschappen.nl. Als je in deze vervangende module ook het tentamen met voldoende resultaat afrondt, wordt deze module vermeld op het diploma.

Studie-uitloop

Heb je na twee of vier lesjaren alle modules gevolgd, maar ben je nog niet klaar met je studie, omdat je nog enkele tentamens moet doen en/of de stage en/of je scriptie of stageverslag moet schrijven, dan krijg je *aansluitend* in het daaropvolgende derde of vijfde studiejaar, in de periode 1 september t/m 31 december, *eenmalig* de mogelijkheid om de resterende onderdelen af te ronden zonder dat je collegegeld hoeft te betalen.

Heb je per 1 januari de resterende onderdelen nog niet afgerond en wil je de opleiding voortzetten, dan worden kosten in rekening gebracht: € 250,- administratiekosten (altijd) en € 50,- per af te leggen tentamen, € 200,- voor scriptiebegeleiding en € 200,- voor begeleiding stage(verslag). Deze tarieven gelden ook in daaropvolgende studie jaren, totdat je opleiding is afgerond.

Studieklimaat

Ons studieke klimaat kenmerkt zich door openheid en dialoog en is een afspiegeling van ons onderwijs omdat wij niet aan één religie of levensbeschouwing gebonden zijn. Ons studieke klimaat wordt eerder gekenmerkt door een zoekende houding dan het vinden van

onvoorwaardelijke antwoorden op de grote vragen van het leven.

Tijdens het onderwijs leer je niet alleen van de docent maar ook van je medestudenten. Door met een open hart van en met elkaar te leren, ontstaan er hechte klassen met studenten die elkaar ondersteunen en verrijken tijdens de studie.

Langdurige ziekte

Word je tijdens het academiejaar langdurig ziek, dan bestaat de mogelijkheid je inschrijving op vertoon van een medische verklaring te beëindigen met ingang van de maand volgend op de tweede hele maand waarin je niet aan het onderwijs hebt kunnen deelnemen.

Diploma en getuigschrift

Bij een volledig afgeronde tweejarige of vierjarige opleiding wordt een diploma uitgereikt. Na afronding van een tweejarige basisopleiding (bij Spiritualiteit & Zingeving of Transpersoonlijk & Energetisch Werken) wordt een getuigschrift uitgereikt. Voor losse modules of extra cursussen/masterclasses die niet worden afgesloten met een tentamen, toets of werkstuk, wordt op verzoek een bewijs van deelname uitgereikt.

Klassen

Een veilig leerklimaat waarin je alle medestudenten leert kennen, vinden wij belangrijk. Onze klassen hebben daarom een maximale grootte van 30 studenten. Incidenteel zullen andere studenten die door ziekte in een vorig leerjaar een module hebben gemist of die een maatwerkprogramma volgen, bij je klas aanschuiven.

Excellente academie

De Academie voor Geesteswetenschappen is begin 2017 opgericht en we streven voortdurend naar verbetering van ons onderwijs en onze organisatie.

Daartoe hebben we inspraak georganiseerd zodat iedere klas nu een klassenvertegenwoordiger heeft. Wij overleggen regelmatig met deze klassenvertegenwoordigers en nemen zo aanbevelingen mee voor het verbeteren van de organisatie.

Heb je een goed idee voor verbetering, wil je je kennis inzetten om de Academie nog excellenter te laten worden of heb je relevante externe contacten? Neem dan contact op met directeur Ellen van Son (ellen.van.son@academiegeesteswetenschappen.nl).

Klachten

Wij streven naar een klimaat waarin eventuele klachten zoveel mogelijk in onderling overleg kunnen worden opgelost. Als dit niet mogelijk blijkt, gaat de klachtenregeling in werking. Ook heeft de Academie een vertrouwens-functionaris ingesteld. Iedere klacht wordt altijd vertrouwelijk behandeld.

Privacy

Alle persoonlijke informatie die de student verstrekt, wordt door de Academie vertrouwelijk behandeld. De informatie wordt uitsluitend aangewend om de student te informeren gedurende de opleiding en om de onderwijsdiensten voor de student optimaal te laten verlopen. Bij het gebruik van persoonsgegevens is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

Geluidsopnames

Op grond van de wet op de privacy en de veiligheid van de leeromgeving zijn geluidsopnames van lessen alleen voor **persoonlijk gebruik** en mogen alleen gemaakt worden met **toestemming van alle aanwezigen**, niet alleen de docent, maar ook de studenten. Studenten en docenten

moeten **geheimhouding**

betrachten over wat er in de colleges gezegd wordt.

Met bijzondere aandacht voor lessen intervisie, supervisie, leertraject-begeleiding en autobiografisch schrijven, waarin persoonlijke zaken worden uitgewisseld. Alle opnames die beluisterd zijn dienen verwijderd te worden in verband met privacy.

Aansprakelijkheid

De Academie neemt de verplichting op zich om, naar beste inzicht en vermogen, de door haar aangeboden opleidingen te (doen) geven. Zij is echter niet aansprakelijk voor door de student geclaimde schade die verband houdt met de uitval van een docent, de inhoud van een module of roosterwijzigingen.

Leslocatie

Alle colleges worden verzorgd op het Gerrit Rietveld College (GRC) aan de **Eykmanlaan 1200, 3571 KH Utrecht**, waar tevens ons Onderwijs- en Studentenbureau a huisvest is.

Praktische informatie

Bereikbaarheid van het Onderwijs- en Studentenbureau

Het Onderwijs- & Studentenbureau is per e-mail bereikbaar via osb@academiegeesteswetenschappen.nl. We streven ernaar om je e-mail zo snel mogelijk te beantwoorden.

Voor dringende berichten, bijvoorbeeld afwezigheid kort voor aanvang van het college, verzoeken we je een WhatsApp-bericht naar 06-40 06 01 52 te sturen. Telefonisch zijn we op dinsdag, woensdag en donderdag van 16.00 uur tot 21.00 uur en zaterdag van 11.00 uur tot 15.00 uur bereikbaar.

Afwezigheid bij het college

Ben je verhinderd voor een college, informeer dan de docent en het Onderwijs- & Studentenbureau. Ben je twee of meer keer bij een module afwezig geweest, informeer bij de docent of je een vervangende opdracht kunt krijgen. Bij enkele praktijkgerichte vakken word je bij alle colleges verwacht.

College volgen via de computer

We gaan uit van onderwijs op locatie aan de Eykmanlaan met fysieke aanwezigheid van onze studenten en docenten. In het vorige studiejaar is, door genomen COVID maatregelen van de overheid, in een aantal perioden uitgeweken naar online onderwijs. Mochten er opnieuw vanuit de overheid maatregelen uitgevaardigd worden, dan zullen we dit bijtijds kenbaar maken, onder andere via deze studiegids.

Sommige onderdelen van het onderwijsprogramma kun je in specifieke omstandigheden, na overleg met de tutor, digitaal volgen op het moment dat dit onderwijs plaatsvindt op onze fysieke locatie. Je bent dan via je computer in de les aanwezig waardoor de docent en de andere studenten jou ook kunnen zien. Er zijn echter ook onderdelen uit het onderwijsprogramma die alleen op locatie te volgen zijn.

Vragen over tentamens en cijfers

Na afloop van een module ontvang je veelal een take home tentamen. Zodra je het tentamen gereed hebt, mail je dit naar tentamens@academiegeesteswetenschappen.nl. Het Onderwijs- & Studentenbureau bewaakt het proces en zorgt dat je tentamen bij de desbetreffende docent terecht komt. Na beoordeling zal een docent je het cijfer en eventuele feedback doorgeven en draagt er zorg voor dat je cijfer in je examendossier wordt opgenomen.

Bereikbaarheid en parkeren

Het GRC (<https://www.gerritrietveldcollege.nl/>) is goed bereikbaar met **openbaar vervoer** vanaf Utrecht Centraal Station. Met de trein reis je vanaf Utrecht CS naar Station Utrecht Overvecht, waarvandaan het ongeveer 10 minuten lopen is. De bus vertrekt aan de Jaarbeurszijde op Utrecht CS. Je neemt bus 55 – richting Maartensdijk via Tuindorp Oost – vanaf perron D2. Na 13 minuten stopt deze aan de Winklerlaan en is het nog 4 minuten lopen.

Kom je met de auto dan kun je gratis parkeren rondom het gebouw van het GRC.

Lestijden

De lessen beginnen **doordeweeks** om **18.30 uur** en eindigen om **21.30 uur**; op **zaterdag** beginnen de lessen 's ochtends om **10.30 uur** en eindigen om **13.00 uur**. De lessen 's middags beginnen om **14.00 uur** en eindigen om **16.30 uur**.

Wifi

De Wifi-code van het GRC is beschikbaar bij het Onderwijs- en Studentenbureau. Deze zal ook in de inschrijvingsbrief met je gecommuniceerd worden.

Opening van het gebouw

Hoewel het gebouw aan de Eykmanlaan doordeweeks de hele dag open is, huren wij het gebouw vanaf **17.30 uur** voor onze onderwijsactiviteiten. Eerder gebruik ervan voor bijvoorbeeld intervisie is helaas niet mogelijk. Op zaterdag opent de locatie om **10.00 uur**.

Vele handen maken licht werk

Als Academie hebben we met regelmaat taken die je als vrijwilliger in kunt vullen, bijvoorbeeld klassenvertegenwoordiging, artikelen schrijven en andere meer incidentele activiteiten. Voor deze vrijwilligersactiviteiten krijg je in ruil toegang tot een Capita Selecta-cursus naar keuze. Wij hebben geen facilitaire dienst die de inrichting/opstelling van de tafels en stoelen in de door de docent gewenste opstelling zet. We willen je dan ook vragen of je samen met je studiegenoten de docent wil ondersteunen bij het inrichten van het lokaal. En na de les de **tafels en stoelen wil terugzetten** zoals je ze hebt aangetroffen, het bord schoonvegen, en eventueel klein afval in de prullenbak doen. Dankjewel!

Disclaimer studiegids Academie jaar 2020/2021

Aan de inhoud van de studiegids van de Academie voor Geesteswetenschappen voor het academische jaar 2020-2021 is grote zorg besteed. Tussentijds kunnen echter wijzigingen optreden, wanneer bijvoorbeeld wetwijzigingen, wijzigingen in de regels van de Academie of kabinetsmaatregelen met betrekking tot landelijke of mondiale crisissen worden doorgevoerd. Deze wijzigingen zullen telkens in deze studiegids worden opgenomen.

Vragen of opmerkingen

Heb je vragen, suggesties of opmerkingen over deze studiegids? Stuur een e-mail naar osb@academiegeesteswetenschappen.nl en laat ons weten wat je is opgevallen.

Datum laatste wijziging	7 februari 2021
Versie	1
Gewijzigd door	AH
Wijzigingen doorgevoerd	Nieuw studiejaar

Leerlijnen

Praktijk Geestelijke Begeleiding

In deze praktische modules worden een aantal modellen aangereikt voor geestelijke begeleiding. Men leert deskundig en professioneel om gaan met het levensverhaal en de levensproblemen van mensen; daarvoor wordt een structuur en een zinzorgmodel uitgewerkt. Er wordt geoefend aan de hand van het eigen levensverhaal en materiaal ontworpen om in de eigen praktijk van geestelijke begeleiding te kunnen gebruiken. Daarnaast wordt de logotherapie van de joodse kampoverlevende Victor Frankl als zingeavingsmodel aangeboden.

Visies op geestelijke begeleiding

De grote wereldreligies en religieuze stromingen hebben elk verschillende visies op leven en dood en de existentiële en zingeavingsvragen die mensen bezig houden. Deze modules bieden kennis en inzicht in die verschillende benaderingen en met name de manier waarop men in de verschillende tradities de geestelijke begeleiding van mensen heeft ingericht. Ook wordt aandacht besteed aan enkele kenmerkende Nederlandse niet-religieuze visies op geestelijke hulpverlening.

Psychopathologie en verlieservaring

De student krijgt inzicht in kenmerken en diagnostiek van psychische stoornissen. Ook wordt aandacht besteed aan psychosociale aspecten van ouderdom, verlies en rouw.

Transpersoonlijke en parapsychologie

Transpersoonlijke psychologie is het onderzoeken van ervaringen van verbondenheid en verwevenheid tussen personen, tussen mens en natuur en tussen mens en kosmos. Sommige van deze verschijnselen lijken in strijd met een gevestigd wereldbeeld en worden daarom paranormaal genoemd. Onbegrepen verschijnselen kunnen tot psychische nood leiden ('spiritual emergency'). Aan de orde komen verder de spirituele kanten van de bijna-doodervaring, de Jungiaanse psychologie, psychosynthese, humanistische psychologie en verschillende hedendaagse vormen.

Gezondheidsrecht

Over de ethisch/juridische uitgangspunten, wetten en regelingen die de relatie met de cliënt transparanter maken en tegelijk structuur en richting geven aan het hulpverleningsproces.

Organisatie van de zorg

Deze module behandelt de organisatie van de zorg in Nederland en de samenhang tussen reguliere en complementaire zorg. Ook de karakteristieken van de diverse beroepsgroepen komen aan de orde. De student wordt gevraagd hierbij te reflecteren op de eigen positie als hulpverlener en een persoonlijk beroepsprofiel te ontwikkelen.

Gespreksvoering

Goede persoonlijke gespreksvoering of counseling is een belangrijk aspect van het vak van geestelijk begeleider. Verschillende vormen/ methodes van gespreksvoering komen aan bod en we gaan dieper in op een cliëntgerichte houding en een zingevingsgerichte benadering.

Rituele vormgeving

Een geestelijk begeleider is ook als ritueelbegeleider een belangrijke

intermediair. Dit vergt niet alleen gespreks- maar soms ook verbeeldingstechnieken. In deze module leert de student de voorwaarden voor ritueelbegeleiding en er wordt geoefend met persoonlijke en collectieve symbool- en verhaalelementen die deel uitmaken van een ritueel. Aan de hand hiervan is men in staat een eigentijds ritueel vorm te geven of te helpen vormgeven.

Beroepsvoorbereidende vakken

Leertrajectbegeleiding

Om een beroepsidentiteit te ontwikkelen leert de student de eigen ontwikkeling te sturen.

Supervisie en intervisie

Methodisch stilstaan bij de eigen praktijk draagt bij tot de ontwikkeling als professional: de student brengt de eigen praktijkervaring in en leert op basis van eigen reflectie en de feedback van anderen op het vlak van denken, voelen en handelen.

Stages

In de loop van het derde jaar begint de student met een uitgebreide praktijkstage om kennis te maken met verschillende handelings-gebieden van het werkveld en het geleerde in praktijk te brengen.

Eindscriptie en onderzoek

De eindscriptie bestaat ofwel uit een goed uitgewerkt verslag van de stage, ofwel een zelfstandige scriptie op een van de terreinen van de opleiding. De student laat zien zelfstandig een (empirisch of literatuur-) onderzoek uit te kunnen voeren en daarvan een samenhangend verslag te schrijven.

Leerdoelen en eindtermen

Afgestudeerden aan de **Basisopleiding** (2 jaar) gevolgd door de **Beroepsgerichte opleiding Geestelijke Begeleiding** (2 jaar) beschikken over de navolgende deskundigheid en vaardigheden:

- Zelfstandig en onbevangen vanuit een breed kennisperspectief kunnen nadenken over zingevingsvragen, spiritualiteit en transcendentie; in staat tot reflecteren op eigen gedrag, denken en gevoels;
- Zelfstandig en geïnspireerd de weg kunnen vinden in sociaal wetenschappelijke, (para)psychologische en natuurwetenschappelijke paradigma's met betrekking tot zingevingsvragen;
- Onbevooroordeeld maar ook kritisch kennis kunnen nemen van inzichten over bijzondere bewustzijnstoestanden, buiten-zintuigelijke waarneming, meditatiemethoden en andere ingangen tot transcendentie of spiritueel inzicht;
- Zodanige psychologische, medisch-biologische en sociaal wetenschappelijke kennis dat ze in staat zijn zelfstandig een hulpverleningsrelatie aan te gaan, waarbij ze de eigen mogelijkheden en beperkingen verantwoord kunnen inschatten;
- Voldoende psychologische en communicatieve vaardigheden om met methodische gespreksvoering cliënten verantwoord en effectief te begeleiden en te ondersteunen bij de omgang met zingevingsproblematiek en spirituele ontwikkeling;
- Voldoende inzicht in de sociologische, psychologische, psychiatrische, juridisch-ethische en organisatorische aspecten van een hulpverleningsrelatie om zich op verantwoorde wijze professioneel te kunnen positioneren in het zorgsysteem en om te complexe problematiek te kunnen onderkennen en effectief door te kunnen verwijzen;
- Zodanige beheersing van inzicht en vaardigheden zoals hierboven omschreven, dat daarin ook de psychosociale basiskennis is geïntegreerd, zoals die vereist wordt door relevante beroepsverenigingen en externe instanties voor accreditatie van dit type beroepsopleiding.

Modules

DERDE JAAR

Leertrajectbegeleiding

Docent: Drs. Lydia Meiling

Doelstellingen

Kennis	Intervisie en reflectie structuren, stappen en methodieken. Biografische kennis ten aanzien van toekomst en stappenplan. Ontwikkelingsfasen van de mens.
Vaardigheden	De student leert door middel van interventie en opdrachten een beroepsidentiteit te ontwikkelen als geestelijk begeleider. Reflectie vaardigheden zonder oordelen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student leert reflecteren op het eigen leerproces en de eigen ontwikkeling te sturen. Bewustwording op het gebied van eigen (on) vermogens en capaciteiten, persoonlijke ontwikkeling inzichtelijk te maken en hoe die toe te passen in de praktijk van GB.

Inhoud	Door middel van vijf begeleide en vijf onbegeleide interventiebijeenkomsten wordt gereflecteerd op de eigen rol en identiteit van (toekomstig) geestelijk begeleider. Daarnaast wordt in deze module de competenties en de rollen voor de geestelijk begeleider verkend en een authentieke en persoonlijke vertaling naar de mogelijke praktijk(en) gemaakt.
---------------	--

Werkvorm	Hoorcolleges en korte praktische reflectieve opdrachten. Intervisie groepen
-----------------	---

Toetsvorm	Portfolio, Reflectieverslag, gesprek.
------------------	---------------------------------------

Literatuur	Literatuur wordt tijdens het college uitgereikt.
-------------------	--

Modules

DERDE JAAR

Model existentiële zielzorg

Docent: Drs. Peter Kortekaas

Doelstellingen

Kennis	De student maakt zich begrippen en elementen eigen van het zielzorgmodel van Van Knippenberg.
Vaardigheden	De student is in staat de onderdelen van het zielzorgmodel in samenhang te zien met de deskundigheid van professionele geestelijke begeleiding in postmoderne context.
Persoonlijke ontwikkeling	De persoonlijke ontwikkeling van de student volgt in de modules Zinvinding en levensverhaal en Practicum model existentiële zielzorg . Deze modules vormen samen met de hier beschreven module een drieluik waarin de student aan de hand van het model existentiële zielzorg van Van Knippenburg ook zichzelf leert te verstaan.

Inhoud	Zindeskundigheid veronderstelt een model en structuur van waaruit cliënten kunnen worden begeleid. In deze module wordt de theorie van dit model uitvoerig besproken en begripsmatig ingeoeft.
Werkvorm	Hoorcollege, thuisstudie.
Toetsvorm	Take-home opdracht.
Literatuur	Verplicht: Van Knippenberg, M.P.J. (2018). <i>Existentiële Zielzorg, deel I</i>. Kampen: Uitgeverij Van Warven, blz. 9-87. (Tevens bij module 2 en 3.) Visser, C. (2020). <i>Hoe diep is de bron? Het vreemde van leven en sterven. Leiding in je leven</i>. Heeswijk: Dabar-Luyten Kortekaas, P.M.H.M.J. (2019, september). <i>Zinvinding en Levensvisie – Geestelijke Begeleiding in Postmoderne context</i>. <i>Tijdschrift Geestelijke Verzorging</i> (94), blz. 60-66 (Wordt aangereikt. Tevens gebruikt bij module 2 en 3). Kortekaas, P.M.H.M.J. (2009, 9 februari). <i>Een schematisch overzicht van het zielzorgmodel van Van Knippenberg</i> (Wordt aangereikt.) de Lange, F. (2009, 9 februari). <i>Het dictaat van de zelfverbetering</i>. Trouw, Letter en Geest. (Wordt aangereikt.)

Modules

DERDE JAAR

Begeleidingsmethodieken GB

Docent: Dr. Job smit

Doelstellingen

Kennis	De student verwerft kennis omtrent het begrip 'praktijk' en de basismethodiek van de geestelijke begeleiding zoals die door de docent is ontwikkeld. Kernelementen van die laatste zijn 'ontmoeting', 'betekenisgeving', 'spirituele bronnen' en 'verbinding met het leven'. De student krijgt kennis van vijftal specifieke methodische benaderingen in de geestelijke begeleiding die binnen deze basismethodiek gesitueerd kunnen worden, waaronder de presentiebenadering, contextueel pastoraat, narratieve modellen en spirituele modellen. Hij of zij leert de specifieke kenmerken kennen van het werken met tradities, verhalen, beelden en rituelen.
Vaardigheden	De student oefent in het herkennen, hanteren en verantwoorden van methodische benaderingen in een concrete casus. De student leert relationele, hermeneutisch/narratieve, spirituele aspecten en functionele aspecten van de praktijk te herkennen. De student leert om in het kader van een vrije ontmoeting een doelgerichte begeleiding te bieden, waardoor de ander zijn/haar leven kan vervolgen vanuit diens spirituele bron.
Persoonlijke ontwikkeling	De student leert de eigen methodische voorkeur en uitdagingen kennen.

Inhoud	Aan bod komen behalve de basismethodiek, de presentiebenadering, de contextuele benadering, een spirituele benadering en een functionele benadering.
Werkvorm	Interactief hoorcollege en groepsopdrachten.
Toetsvorm	Take home tentamen.

Modules

DERDE JAAR

Begeleidingsmethodieken GB

Vervolg

Docent: Dr. Job smit

Literatuur

Verplicht:

Smit, J. (2015). *Antwoord geven op het leven zelf*, Delft, blz. 161-208 en 279-305.

Aanbevolen:

Baart, A. (2005). *Aandacht, Etudes in presentie*. Utrecht: Lemma.

Bakker, B.(2015). *'Anderen tevoorschijn luisteren*. Gorinchem: Ekklesia.

Modules

DERDE JAAR

Organisatie van de zorg en Beroepsprofiel

Docent: Dr. Mr. Fons Dekkers

Doelstellingen

Kennis

De student leert de onderscheidende kenmerken van het beroep Geestelijk Begeleider ten aanzien van verwante beroepen in de hulpverlening kennen. Hij/zij verwerft kennis over de traditie en positie van de Geestelijk Begeleider binnen en buiten het zorgsysteem. De student maakt kennis met de aard en werkwijze van andere zorgdisciplines en heeft inzicht hoe het zorgsysteem georganiseerd en gefinancierd wordt.

Vaardigheden

De student ontwikkelt en presenteert een **persoonlijk beroepsprofiel** met een oriëntatie op de eigen invulling van het beroep Geestelijk Begeleider, de beoogde doelgroepen, de positionering in het zorgveld en de concrete mogelijkheden voor samenwerking met andere professies en organisaties.

Persoonlijke ontwikkeling

De student ontdekt de eigen missie, en welke plaats en functie in het zorgsysteem hij of zij wil innemen en verwoordt dit in een persoonlijk beroepsprofiel.

Inhoud

In de eerste plaats wordt ingegaan op historisch bepaalde en methodische verschillen tussen Geestelijk Verzorgers en Geestelijk Begeleiders. Dit wordt mede geprojecteerd vanuit oude tradities in spirituele scholing en 'zielzorg'. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de aard en werkwijze van andere disciplines die gericht zijn op zorg en begeleiding: geneeskunde, psychotherapie, klinische psychologie, psychosociale hulpverlening, maatschappelijk werk, jeugdzorg, counseling, coaching etc. Hierbij is het van belang dat de student enig inzicht heeft hoe het zorgsysteem in Nederland georganiseerd en gefinancierd wordt.

Werkvorm

Hoorcollege, discussie.

Toetsvorm

Presentatie persoonlijk beroepsprofiel.

Modules

DERDE JAAR

Beroepsprofiel

Vervolg

Docent: Dr. Mr. Fons Dekkers

Literatuur

Verplicht:

Boot, J. (2018). *Organisatie van de zorg*. Assen: Van Gorcum.

Aanbevolen:

Verhulst J. (2014). *Het hulpverlenend gesprek*. Groningen: Noordhoff.

Modules

DERDE JAAR

Mystagogie

Docent: Dr. Petra Galama

Doelstellingen

Kennis	De student verwerft inzicht in het mystagogische perspectief van geestelijke begeleiding middels mystieke tekstlezing en het verkennen van de eigen ervaring.
Vaardigheden	De student leert begeleiding te geven vanuit niet-weten om gevoelig te worden voor waar het in de diepte om gaat. Het toepassen van stilte als ruimte voor ontmoeting. De student krijgt de vaardigheid om anderen te kunnen begeleiden op de geestelijke weg: luisteren, onderscheiden, reflecteren, verhelderen, verdiepen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student ontdekt de integratie van de persoon en de begeleidingspraktijk en beseft de eigen accenten in de begeleiding, vanuit de eigenheid als begeleider en de onderliggende mensvisie. De student ontwikkelt een houding vanuit ontvankelijkheid, innerlijke vrijheid, en authenticiteit.

Inhoud	Mystagogie is een begeleidingswijze (agogie), waarin het mysterie (mustèrion) richting geeft. De zoektocht die de mystagogie beoogt kan omschreven worden als een binnengeleid worden in het mysterie van wie je ten diepste bent: je onbekende eigene. Het is een mysterie omdat je onvermoede mogelijkheden in je draagt die verder reiken dan wat je al weet van jezelf. In het lezen van mystieke teksten krijgt de student gaandeweg voeling met het diepste zelf en ontvangt woorden of beelden die kunnen uitdrukken wat het verlangen is. Dit is uniek voor iedereen.
Werkvorm	Mystieke tekstlezing en practica geestelijke begeleiding.
Toetsvorm	Reflectieverslagen.

Modules

DERDE JAAR

Mystagogie

Vervolg

Docent: Dr. Petra Galama

Literatuur

Verplicht:

Artikelen die tijdens de module worden uitgereikt:

Galama, P. (2019). *Stilte en woorden. Zin en betekenis van een mystagogische oriëntatie*. Helende zorg: een geïnspireerd perspectief op gezondheid en zorg, Heeswijk: Berne Media, blz. 45-58.

Galama, P. (2018). *Het onbekende eigene*. Spelen met grenzen. Utrecht: KokBoekencentrum, blz. 86-93.

Galama, P. (2018). Julianne van Norwich- over de wederkerigheid van zelfkennis en godskennis. *Speling, tijdschrift voor bezinning*, 2, blz. 49-53.

Galama, P. (2016). *Voeling krijgen met mijn diepste zelf*. Pleidooi voor vrijheid: wat wij eraan hebben om iets vrijer te worden. Utrecht: De Remonstranten, blz. 42-44.

Mystieke teksten worden ter beschikking gesteld.

Modules

DERDE JAAR

Practicum Gespreksvaardigheden

Docent: Robert te Pas

Doelstellingen

Kennis

De student verkrijgt kennis van:

1. En inzicht in de professionele begeleiding(s)- en communicatieve vaardigheden. Hierbij komt ook je innerlijke houding als professional en mens aan de orde komen en de zelfzorg.
2. Vier dimensies van het menselijk bestaan in relatie tot het verhelderen van zingevingsvragen.
3. Meerdere invalshoeken van communicatie, met specifieke kennis over gespreksvaardigheden als werkmiddel.
4. Het horen en verhelderen van emoties en onuitgesproken vragen en impliciete vooronderstellingen.

Vaardigheden

De student leert meerdere vormen van communicatie toe te passen in de begeleiding van anderen. Het aandachtig present kunnen zijn bij en luisteren naar anderen. Het bewust inzetten en eigen maken van vaardigheden in het gesprek met de ander, o.a. actief luisteren en de inzet van specifieke toegepaste vragen. Dit vanuit de aard van levensbeschouwelijke counseling.

Persoonlijke ontwikkeling

Bij het ontwikkelen van kennis en het oefenen van vaardigheden, wordt de student uitgenodigd om bewust(er) te worden van de eigen en unieke kleuring van de rol van geestelijk begeleider. Dit wordt zichtbaar in de reflectie op de eigen levensbeschouwing teneinde op een evenwichtige, vrije en authentieke wijze anderen tegemoet te kunnen treden.

Inhoud

Een professionele en menselijke ondersteuningsrelatie vraagt om een andere attitude dan een (vrijblijvend) ondersteunend gesprek in de privaat-relatieve sfeer. Er wordt aandacht besteed aan het bewustwordingsproces hiervan. De student krijgt inzicht in gevoelens, gedachten, levensbeschouwelijke bronnen en de toepassing van begeleidings- en communicatieve vaardigheden.

Werkvorm

Hoor- en werkcollege, opdrachtvormen, gespreks- en oefenvormen, praktijkopdrachten.

Modules

DERDE JAAR

Practicum Gespreksvaardigheden

Vervolg

Docent: Robert te Pas

Toetsvorm

Schriftelijk take-home tentamen/ verbatim.

Literatuur

Verplicht:

Leijssen, M. (2013). *Leven vanuit Liefde, Een pad naar existentieel welzijn* (1^e druk). Uitg. Terra-Lannoo, 216 blz.

Aanbevolen:

Remmerswaal, J. (2012). *Persoonsdynamica. Professioneel omgaan met emoties* (1^e druk). Uitg. Bohn, Stafel, van Loghum, 298 blz.Vosselman, M., van Hout, K. (2013). *Zingevende Gespreksvoering. Helpen als er geen oplossingen zijn* (1^e druk). Amsterdam: Uitg. Boom Nelissen, 139 blz.

Aanvullingen met Hand-outs / P.Points door de docent.

Modules

DERDE JAAR

Logotherapie

Docent: Ir. drs. Ellen van Son-de Waard

Doelstellingen

Kennis	De student verkrijgt kennis van het doel werkterrein van de logotherapie .
Vaardigheden	De student kan het logotherapeutische mensbeeld in een geestelijk begeleidingsgesprek toepassen. De student kan door het gebruik van de logotherapeutische tempelmetafoor een geestelijk begeleidingsgesprek voeren.
Persoonlijke ontwikkeling	De student reflecteert op hoe vrijheid en verantwoordelijkheid een rol spelen in zijn of haar leven en hoe de logotherapeutische tempelmetafoor gestalte krijgt in het eigen leven.

Inhoud	Deze collegereeks behandelt de twee fundamenteën van de door Viktor Frankl ontwikkelde logotherapie, namelijk het mensbeeld (lichaam, psyché en geest als dimensies van het menszijn) en de tempelmetafoor voor de geestelijke dimensie. In korte praktische opdrachten past de student de kennis van deze twee fundamenteën toe. De student leert het gericht formuleren van gespreksvragen waardoor de cliënt naar de geestelijke dimensie van zijn menszijn wordt geleid om daar zijn 'wil-tot-betekenis' in het moment te vinden.
---------------	---

Werkvorm	Hoorcolleges waarbij de theorie in korte praktische opdrachten wordt toegepast. Tijdens het practicumgedeelte worden de verworven vaardigheden geoefend met een externe cliënt geoefend.
-----------------	--

Toetsvorm	Het tentamen is een take-home tentamen. De student schrijft een essay over een logotherapeutisch onderwerp naar keuze.
------------------	--

Literatuur	Frankl, V.E. (2015). <i>De zin van het bestaan</i> . Rotterdam: Donker B.V. Uitgeversmaatschappij Ad.
-------------------	---

Reader, Ellen van Son, in de vorm van Powerpoint-dia's die bij de colleges horen.

Modules

DERDE JAAR

Praktijken GB (Westerse Visies)

Docent: Drs. Philippe van Heusden (moderator) en gastdocenten

Doelstellingen

Kennis	De student maakt kennis met en krijgt inzicht in geestelijke begeleiding/ verzorging die verleend wordt vanuit een specifieke levensbeschouwelijke identiteit (Jodendom, Islam, Christendom en/of Humanisme) in drie specifieke werksectoren (gevangenis, ziekenhuis en leger).
Vaardigheden	De student leert de mogelijkheden/grenzen en de plussen/minnen onderscheiden van geestelijke begeleiding/verzorging vanuit een gevestigde levensbeschouwelijke identiteit en vanuit een ongebonden spiritualiteit.
Persoonlijke ontwikkeling	De student leert doorvoelen wat dit citaat voor hen persoonlijk in hun beroepsuitoefening als geestelijk begeleider kan betekenen: "Om de lijdende mens te helpen is een beginpunt van vertrouwen nodig. Soms moeten we tijdelijk meegaan in de verwrongen belevingswereld van de ander. Samen met hem moeten we afdalen naar zijn benarde positie van frustratie, wanen en angst. Pas dan ontstaat er een broos vertrekpunt om met wijsheid en mededogen de weg terug omhoog, naar heling te vinden" (geciteerd uit: Robert Katz, <i>De stem uit de stilte</i> , Meinema, Delft, 1988).

Inhoud	De eerste drie lessen worden verzorgd door gastdocenten, allen vanuit hun identiteit en beroepspraktijk. In de vierde les worden (waar nodig) achtergronden van de drie levensbeschouwingen verdiept, wordt gezamenlijk gereflecteerd op de verschillen/overeenkomsten in geestelijke begeleiding/verzorging en tussen de gepresenteerde levensbeschouwingen en gaat de student na welke waardevolle elementen meegenomen kunnen worden voor een toekomstige beroepspraktijk.
---------------	---

Werkvorm	Interactief hoorcollege.
-----------------	--------------------------

Toetsvorm	Take-home tentamen.
------------------	---------------------

Modules

DERDE JAAR

Praktijken GB (Westerse Visies)

Vervolg

Docent: Drs. Philippe van Heusden (moderator) en gastdocenten

Literatuur

Een reader met artikelen, o.a.:

Baart, A. (2005). Een bevredigende relatie tot het leven helpen ontwikkelen. Over deugdelijke geestelijke verzorging, *Tijdschrift Geestelijke Verzorging*, 36, (8), blz. 23-33 (PDF).

Van Iersel, F. (2018). De relatie tussen methodiek en inhoud van geestelijke verzorging. *Psyche & Geloof*, 29, (2), blz. 96-102 (PDF).

Modules

VIERDE JAAR

Scriptietraining

Docent: Drs. Klazien Kruisheer

Doelstellingen

Kennis	De student leert wat het proces van een scriptie schrijven inhoudt, met name het belang van een goede vraagstelling en structuur daarbij.
Vaardigheden	De student begint met schrijven, samenvatten, nadenken over hoofd- en bijzaken; leert kernzinnen herkennen en alinea's daaromheen opbouwen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student verwerft vertrouwen in het schrijfproces en de wijze waarop je daarmee iets van jezelf aan de wereld geeft.

Inhoud	Tijdens deze training wordt de student op weg geholpen met het schrijven van de eindscriptie. Van te voren wordt een kleine opdracht gemaakt, die de basis vormt voor enkele opdrachten op de avond zelf. Naast uitleg en oefening komen er ook tips en trucs voorbij. Aan het einde van de training gaat de student geïnspireerd naar huis met een goed idee hoe ze het schrijfproces gaat aanpakken, en mogelijk al het begin van een scriptieplan.
Werkvorm	Interactief werkcollege, opdrachten in tweetallen, schrijfoefeningen.
Toetsvorm	De toets vindt plaats in de gesprekken met de scriptiebegeleider.
Literatuur	Scriptiehandleiding Academie voor Geesteswetenschappen. https://academiegeesteswetenschappen.nl/opleidingen/stage-scriptie-handleidingen

Modules

VIERDE JAAR

Leertrajectbegeleiding (stage)

Docent: Drs. Lydia Meiling

Doelstellingen

Kennis	Intervisie en reflectie structuren, stappen en methodieken. Biografische kennis ten aanzien van toekomst en stappenplan. Ontwikkelingsfasen van de mens.
Vaardigheden	De student leert door middel van interventie en opdrachten een beroepsidentiteit te ontwikkelen als geestelijk begeleider. Reflectie vaardigheden zonder oordelen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student leert reflecteren op het eigen leerproces en de eigen ontwikkeling te sturen. Bewustwording op het gebied van eigen (on) vermogens en capaciteiten, persoonlijke ontwikkeling inzichtelijk te maken en hoe die toe te passen in de praktijk van GB.

Inhoud	Door middel van vijf begeleide en vijf onbegeleide interventiebijeenkomsten wordt gereflecteerd op de eigen rol en identiteit van (toekomstig) geestelijk begeleider. Daarnaast wordt in deze module de competenties en de rollen voor de geestelijk begeleider verkend en een authentieke en persoonlijke vertaling naar de mogelijke praktijk(en) gemaakt.
---------------	--

Werkvorm	Hoorcolleges en korte praktische reflectieve opdrachten. Intervisie groepen
-----------------	---

Toetsvorm	Portfolio, Reflectieverslag, gesprek.
------------------	---------------------------------------

Literatuur	Literatuur wordt tijdens het college uitgereikt.
-------------------	--

Modules

VIERDE JAAR

Practicum gesprekstechnieken GB

Docenten: Dr. Wim Smeets, Dr. Job Smit

Doelstellingen

Kennis	De student krijgt inzicht in de basismethodiek van geestelijke verzorging en oefent met de vijf stappen uit het model in de praktijk.
Vaardigheden	De student oefent met de implicaties van de basismethodiek en oefent gespreksvaardigheden in dit specifieke kader. De student analyseert eigen geestelijke gesprekken. De student leert om in het kader van een vrije ontmoeting een doelgerichte begeleiding te bieden, waardoor de ander zijn/haar leven kan vervolgen vanuit diens spirituele bron.
Persoonlijke ontwikkeling	De student krijgt inzicht in de eigen gespreksvoering.

Inhoud	In de eerste colleges wordt de ontwikkeling van de basismethodiek van geestelijke verzorging theoretisch gepresenteerd. Tegelijk wordt vanaf het begin geoefend met de implicaties ervan voor de praktijk van het gesprek. In het tweede deel van de colleges ligt het accent op het oefenen van gespreksvaardigheden en het analyseren van eigen geestelijke gesprekken.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege; vaardigheidstraining; gespreksanalyse.
Toetsvorm	Analyse-opdracht van een geestelijk gesprek.

Modules

VIERDE JAAR

Supervisie

Docenten: Dr. Wim Smeets, Anja van der Hart

Doelstellingen

Kennis	De student leert op basis van situaties en ervaringen uit de eigen werkpraktijk.
Vaardigheden	De student reflecteert over de eigen persoon in relatie tot de werkpraktijk en op de betekenis van ingebrachte situaties en ervaringen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student verwerft inzicht in het eigen functioneren en in het ontwikkelen van een persoonlijke en professionele identiteit.

Inhoud

Supervisie is leren op basis van praktijkervaringen. Alleen en samen met anderen reflecteert de student wat deze ervaringen betekenen voor de eigen persoon, voor het verwerven van de beroepsrol en de eigen oriëntatie in de professionele en maatschappelijke context.

Het bijzondere van supervisie in de opleiding is dat de reflectie van de student geënt wordt op het theoretisch kader dat in de afstudeervariant geleerd werd. En dat maakt het leerproces als student in opleiding completer.

Werkvorm

Individuele inbreng gerelateerd aan leerthema's en (schriftelijke) reflectie, groepsgesprek, rollenspel.

Toetsvorm

Deelname aan de bijeenkomsten, uitvoeren van opdrachten.

Literatuur

Artikelen uitgereikt tijdens de colleges.

Aanbevolen:

Vries-Geervliet, L. (2011). *Voorbereiden op supervisie*. Amsterdam: Boom Lemma.

Modules

VIERDE JAAR

Zinvinding en levensverhaal

Docent: Peter Kortekaas

Doelstellingen

Kennis	De student verbreedt en verdiept de begrippen en elementen van het zielzorgmodel van Van Knippenberg.
Vaardigheden	De student is in staat de onderdelen van het zielzorgmodel te operationaliseren in termen van zin-diagnostiek, mystagogie en hermeneutisch competentie en deze toe te passen op fragmenten van levensverhalen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student is in staat de onderdelen van het zielzorgmodel toe te passen op fragmenten van het eigen levensverhaal en deze inzichten reflexief en beschrijvend te verbinden met de eigen beroepshouding als geestelijk begeleider.

Inhoud	In deze module staan de toepassingen van het zinzorgmodel centraal. Er worden daarvoor allerlei soorten (deel)levensverhalen gebruikt. Er wordt methodisch geoefend in het herijken van zinvindingsprocessen op het grensvlak van de antropologie, psychologie en geestelijke begeleiding.
Werkvorm	Hoorcollege, groepswork, thuisstudie
Toetsvorm	Take-home opdracht
Literatuur	Van Knippenberg, M.P.J. (2018) <i>Existentiële Zielzorg</i> , deel II. Kampen: Uitgeverij Van Warven. Blz. 123-131. Verplicht: Van den Berk, T. (1999). <i>Mystagogie. Inwijding in het symbolisch bewustzijn</i> . Zoetermeer: Meinema. Hoofdstuk 1: <i>De ondergang van de ziel</i> . Hoofdstuk 3: <i>Een pleidooi voor mystagogie</i> .

Modules

VIERDE JAAR

Zinvinding en levensverhaal

Vervolg

Docent: Peter Kortekaas

Literatuur

Verplicht:

Kortekaas, P.M.H.M.J. (2020). *Zinvinding als therapeutisch proces*. Psyche & Geloof 31, Nr. 2 pag. 102-111Obbema, F. (2019.) *De zin van het leven*. Amersfoort: Uitgeverij Wilco.

Aangereikt tijdens de module:

Kortekaas, P.M.H.M.J. Column: *Lucia's, over de kracht van vergeving*.De Wachter, D. (2017, 14 april). *We lijken het lijden verleerd*. Trouw.De Wachter, D. (2018, 30 augustus). *Strijd tegen ikkigheid en nikserigheid*. Reformatorisch Dagblad.Kortekaas, P.M.H.M.J. (2002, november). Een leven van verlies en groei. *In de Peiling* (blad voor defensiepersoneel). Den Helder

Enige korte (kranten)artikelen.

Modules

VIERDE JAAR

Verbindend Communiseren

Docent: Barbara Zwaan

Doelstellingen

Kennis	De student neemt kennis van het theoretisch kader over de afstemming van afstand en nabijheid in de geestelijke begeleiding.
Vaardigheden	De student oefent in het maken/toelaten van verbinding met zichzelf, de ander en de Ander/het andere, waarbij gestreefd wordt naar een balans tussen afstand en nabijheid.
Persoonlijke ontwikkeling	De student reflecteert op eigen ervaringen met het verbindend communiceren. Opgedane inzichten zijn zowel persoonlijk als professioneel bruikbaar.

Inhoud Aan de hand van een theoretisch begrippenkader en psychologische/filosofische/spirituele opvattingen rond afstand en nabijheid in het contact tussen begeleider en begeleide wordt geoefend met het in praktijk brengen daarvan. De vraag die daarbij centraal staat, is: hoe maak ik verbinding 'van hart tot hart, met behoud van het hoofd'?

Werkvorm Hoor- en werkcollege.

Toetsvorm Take-home tentamen en tussentijdse opdrachten.

Literatuur Zwaan, B.J. (2017). Een prachtige dans. De therapeutische afstemming van afstand en nabijheid in het werk van Carl Rogers, Martin Buber en Henri Nouwen. Tilburg: KSGV.
(Het boek is tegen een gereduceerd tarief van € 15,00 verkrijgbaar bij de docent.)

PowerPoint dia's en bijbehorende teksten.

Modules

VIERDE JAAR

Practicum model existentiële zielzorg

Docenten: Drs. Peter Kortekaas

Doelstellingen

Kennis	De studenten zijn in staat hun verworven kennis en begrip van het zielzorgmodel van Van Knippenberg toe te passen in praktische uitwerkingen van werkbladen en werkvormen voor de individuele zorg- en hulpverlening.
Vaardigheden	De studenten ontwikkelen creativiteit in het ontwikkelen van praktisch-uitvoerbare werkvormen ter ondersteuning van individuele zinvindingsgesprekken.
Persoonlijke ontwikkeling	Geestelijk begeleiders putten ook uit andere disciplines, zoals de psychologie. Daarnaast creëren zij voortdurend maatwerk op het terrein van levensvisie en spiritualiteit. Deze module staat in het teken van het zelf ontwerpen van 'materiaal' (werkvormen/werkideeën) die gebruikt kunnen worden tijdens cliëntgesprekken.

Inhoud	Geestelijk begeleiders putten ook uit andere disciplines, zoals de psychologie. Daarnaast creëren zij voortdurend maatwerk op het terrein van levensvisie en spiritualiteit. Deze module staat in het teken van het zelf ontwerpen van 'materiaal' (werkvormen /werkideeën) die gebruikt kunnen worden tijdens cliëntgesprekken.
Werkvorm	Hoorcollege, groepswork, thuisstudie.
Toetsvorm	Zelfstandig uitwerken van cliënt-gerichte werkvormen en werkbladen en deze presenteren voor de medestudenten.
Literatuur	Verplicht: van Knippenberg, M.P.J. (2018). <i>Existentiële Zielzorg</i>. Kampen: Uitgeverij Van Warven. Leijssen, M. (2007). <i>Tijd voor de ziel</i>. Tiel: Lannoo. Aangereikt tijdens de module: diverse werkbladen en enige korte (kranten)artikelen .

Modules

VIERDE JAAR

Praktijken GB (Oosterse visies)

Docent: Dr. Hilde Debacker (moderator) en één van de docenten

Doelstellingen

Kennis	De student verwerft een gedegen basiskennis van de hindoeïstische en boeddhistische visie op geestelijke begeleiding. Daarbij is er aandacht voor de verschillende maatschappelijke sectoren waar die geestelijke begeleiding present is (gevangenis, leger, ziekenhuis, onderwijs of anders).
Vaardigheden	De student is in staat elementen van hindoeïstische of boeddhistische geestelijke begeleiding te integreren in de eigen beroepspraktijk.
Persoonlijke ontwikkeling	De student onderzoekt welke elementen van de hindoeïstische en boeddhistische traditie ze waardevol vinden in het vormgeven van de eigen levensbeschouwing.

Inhoud	In de eerste les krijgt de student een inleiding in de belangrijkste hindoeïstische en boeddhistische concepten met betrekking tot geestelijke begeleiding. Daarna verzorgen zowel een boeddhistisch als een hindoeïstisch geestelijk verzorger een gastcollege. In de vierde les wordt gezamenlijk gereflecteerd op de verschillen en overeenkomsten in geestelijke begeleiding en gaat de student na welke waardevolle elementen meegenomen kunnen worden naar een toekomstige beroepspraktijk.
Werkvorm	Interactief hoorcollege.
Toetsvorm	Take-home tentamen.
Literatuur	Reader met artikelen die als PDF beschikbaar wordt gesteld.

Modules

VIERDE JAAR

Spirituele visies op hulpverlening

Docenten: Dr. Hein van Dongen en ds. drs. Elizabeth Post

Doelstellingen

Kennis	De student leert de bestaande praktijken van hulpverlening kritisch te bezien vanuit verschillende mensbeelden die spiritualiteit serieus nemen.
Vaardigheden	De student herkent ongewilde effecten van de hulpverlening.
Persoonlijke ontwikkeling	De student reflecteert op persoonlijk valkuilen in zijn rol als geestelijk begeleider.

Inhoud	Besproken worden de rol van de persoonlijke spirituele ontwikkeling van de cliënt en de begeleider in het hulpverleningsproces. Het herkennen van de vaak ongewilde inwerking van een instrumentele houding op de hulpverlening en van de verstrengeling van menselijke en financiële belangen. Aan de orde komen alternatieve benaderingen vanuit spirituele tradities zoals de antroposofie.
Werkvorm	Werkcolleges.
Toetsvorm	Verplichte deelname aan de opdrachten tijdens het college.
Literatuur	Literatuur wordt tijdens college uitgedeeld.

Modules

VIERDE JAAR

Rituele vormgeving

Docent Drs. Neanske Tuinman

Doelstellingen

Kennis

De student verkrijgt kennis van en oefening in het werken met de persoonlijke en collectieve symbool- en verhaalelementen waar elk goed uitgebalanceerd ritueel uit bestaat, inclusief enkele voorwaarden waar ritueelbegeleiding aan dient te voldoen. Aan de hand hiervan is de student in staat een eigentijds en passend ritueel vorm te geven.

De student verwerft kennis t.a.v. genoemde onderdelen aan de hand van literatuur over verbeelding, symboliek en rituele vormgeving en d.m.v. ervaringsverhalen van de docent.

Vaardigheden

De student leert gebruik te maken van zowel levensbeschouwelijke als seculiere bronnen en hoe deze te integreren in een gezamenlijk vorm te geven ritueel. Door wensen, grenzen en mogelijkheden daarbij op een respectvolle manier op elkaar af te stemmen, bekwaamt de student zich in een vorm van handelen waardoor belangrijke levenservaringen een plek kunnen krijgen in het levensverhaal van de betrokkene(n).

Persoonlijke ontwikkeling

Door middel van oefeningen en het uitwisselen van ervaringen reflecteert de student op de eigen levensbeschouwing en afstemming met anderen. Hierbij verwerft de student inzicht in de eigen affiniteit met en betekenisgeving aan symboliek en ritueel en leert zorgdragen voor de eigen rol (van begeleider, hoofdpersoon, deelnemer of aanwezige).

Inhoud

Als geestelijk begeleider en soms ook privé is men een belangrijk intermediair voor mensen t.a.v. het persoonlijk leven en het grotere geheel waar dat deel van uitmaakt. Dit vergt niet alleen gespreks- maar soms ook verbeeldingstechnieken. In deze module wordt de betekenis onderzocht van symboliek en ritueel en hoe beide zich verhouden tot iemands levensverhaal en identiteitsontwikkeling.

Met elkaar zullen we ontdekken hoe traditionele en nieuwe elementen samen kunnen komen in een rituele vorm, die niet voorschrijft maar uiting geeft en zelfs bijdraagt aan de unieke situatie op dat moment.

Modules

VIERDE JAAR

Rituele vormgeving

Vervolg

Docent Drs. Neanske Tuinman

Werkvorm

Hoor- en werkcollege/ practicum.

Toetsvorm

Korte presentatie (incl. schriftelijke verslag) van een in (klein) groepsverband vormgegeven ritueel in de laatste les, waarbij alle eerdergenoemde onderdelen worden beoordeeld en nabesproken.

Literatuur

Het te verschijnen boek van docente Neanske Tuinman.

ACADEMIE

voor Geesteswetenschappen

Onderwijs & Studentenbureau

Eykmanlaan 1200

3571 KH Utrecht

osb@academiegeesteswetenschappen.nl

www.academiegeesteswetenschappen.nl